

Dragon Mining Oy
Kummunkatu 34
83501 OUTOKUMPU

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Kutuvuoma 6 - 21

Hakija Dragon Mining Oy
Espoo

Yhteystiedot:
Kummunkatu 34
83501 OUTOKUMPU

Lisätietoja antaa:
Matti Talikka, puh. 040 300 7800

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 6.6.2011 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Hakemuksen on jättänyt Polar Mining Oy, mutta se on siirretty Dragon Mining Oy:lle 3.11.2011 (yhtiön nimen muutos).

Kaivosviranomainen on tarkistanut karttajärjestelmän avulla hakemuksessa ilmoitetut pinta-ala- ja tilatiedot ja tehnyt tarvittavat korjaukset kyseisiin tietoihin.

Hakemuksesta on pyydetty lisäselvityksiä 20.10.2011.

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:

- 12.9.2011 kartat (kartta ja MapInfo -tiedostot), maanomistaja-, rajanaapuri-, tila- ja pinta-aratiedot
- 21.12.2011 kaivoskivennäinen, tutkimussuunnitelma, Natura-selvitys
- 14.10.2013 paikkatietoaineisto sähköisenä

Hakemuksen käsittely

Hakija on samanaikaisesti hakenut valtausta usealle vierekkäin/lähekkäin sijaitsevalle alueelle.

Haetut alueet muodostavat yhden kokonaisuuden, joka käsitellään yhtenä hakemuksena. Samat henkilöt voivat olla asianosaisia samoin perustein usean alueen osalta. Hakijan toimittamassa esteettömyystodistuksessa, kaivoskivennäisiä koskevassa otaksumassa tai tutkimusten arvioitua määrää ja laatua koskevassa selvityksessä ei eritellä asioita yksittäisten valtausalueiden osalta. Haettu aluekokonaisuus käsitellään ja ratkaistaan yhdellä päätöksellä.

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Kittilä (261), Sodankylä (758)

KaivNro 9275/1; valtausalueen nimi: Kutuvuoma 6

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
261-404-16-6	Peltola	Kelontekemä	12,75
261-404-16-8	Tepsa	Kelontekemä	12,04
261-404-16-9	Pekkala	Kelontekemä	13,75
261-404-44-0	Korpela	Kelontekemä	23,76
261-404-876-1	Kelontekemän jakokunnan vedet	Kelontekemä	0,29
261-893-13-1	Kittilän valtionmaa IV	Valtion metsämaat	36,99
		Yhteensä ha	99,58

KaivNro 9275/2; valtausalueen nimi: Kutuvuoma 7

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
261-404-2-46	Kivisuvanto	Kelontekemä	1,65
261-404-39-9	Jänkälä	Kelontekemä	12,73
261-893-13-1	Kittilän valtionmaa IV	Valtion metsämaat	84,11
		Yhteensä ha	98,49

KaivNro 9275/3; valtausalueen nimi: Kutuvuoma 8

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
758-430-44-1	Korpela	Kelontekemä	0,69
758-893-12-1	Sodankylän valtionmaa III	Valtion metsämaat	98,54
		Yhteensä ha	99,23

KaivNro 9275/4; valtausalueen nimi: Kutuvuoma 9

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
758-893-12-1	Sodankylän valtionmaa III	Valtion metsämaat	99,79
		Yhteensä ha	99,79

KaivNro 9275/5; valtausalueen nimi: Kutuvuoma 10

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
758-893-12-1	Sodankylän valtionmaa III	Valtion metsämaat	99,85
		Yhteensä ha	99,85

KaivNro 9275/6; valtausalueen nimi: Kutuvuoma 11

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
758-893-12-1	Sodankylän valtionmaa III	Valtion metsämaat	99,82
		Yhteensä ha	99,82

KaivNro 9275/7; valtausalueen nimi: Kutuvuoma 12

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
758-893-12-1	Sodankylän valtionmaa III	Valtion metsämaat	98,64
		Yhteensä ha	98,64

KaivNro 9275/8; valtausalueen nimi: Kutuvuoma 13

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
758-893-12-1	Sodankylän valtionmaa III	Valtion metsämaat	99,17
		Yhteensä ha	99,17

KaivNro 9275/9; valtausalueen nimi: Kutuvuoma 14

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
758-893-12-1	Sodankylän valtionmaa III	Valtion metsämaat	99,73
		Yhteensä ha	99,73

KaivNro 9275/10; valtausalueen nimi: Kutuvuoma 15

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
758-893-12-1	Sodankylän valtionmaa III	Valtion metsämaat	98,39
		Yhteensä ha	98,39

KaivNro 9275/11; valtausalueen nimi: Kutuvuoma 16

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
261-404-9-12	Vaihtola	Kelontekemä	1,17
261-404-9-29	Kujala	Kelontekemä	14,41
261-404-9-31	Ainola	Kelontekemä	6,55

KaivNro

9275

4 (7)

261-404-9-43	Näveri	Kelontekemä	4,85
261-404-9-45	Tuomela	Kelontekemä	4,03
261-404-9-49	Suosalo	Kelontekemä	2,69
261-404-9-56	Vaara	Kelontekemä	0,11
758-893-12-1	Sodankylän valtionmaa III	Valtion metsämaat	39,54
		Yhteensä ha	73,35

KaivNro 9275/12; valtausalueen nimi: Kutuvuoma 17

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
758-893-12-1	Sodankylän valtionmaa III	Valtion metsämaat	83,01
		Yhteensä ha	83,01

KaivNro 9275/13; valtausalueen nimi: Kutuvuoma 18

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
758-893-12-1	Sodankylän valtionmaa III	Valtion metsämaat	98,87
		Yhteensä ha	98,87

KaivNro 9275/14; valtausalueen nimi: Kutuvuoma 19

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
758-893-12-1	Sodankylän valtionmaa III	Valtion metsämaat	99,26
		Yhteensä ha	99,26

KaivNro 9275/15; valtausalueen nimi: Kutuvuoma 20

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
758-893-12-1	Sodankylän valtionmaa III	Valtion metsämaat	97,12
		Yhteensä ha	97,12

KaivNro 9275/16; valtausalueen nimi: Kutuvuoma 21

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
758-424-27-3	Kurula	Vaalajärvi	10,10
758-424-40-1	Joustava	Vaalajärvi	29,98
758-893-12-1	Sodankylän valtionmaa III	Valtion metsämaat	50,85
		Yhteensä ha	90,93

Valtausalueiden pinta-ala on yhteensä 1 535,23 ha.

Valtauskohtaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Haetut valtausalueet sijaitsevat Kuivasalmen ja Sattasniemen paliskuntien erityisellä poronhoitoalueella.

Agnico-Eagle AB:llä on ollut osittain aiemmin valtausoikeus nyt haettuihin alueisiin. Valtausoikeudet ovat päättyneet 31.12.2010. Mikäli edellisen valtausoikeuden päättymisestä ei ole kulunut viittä vuotta, on kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdan mukaan kysymyksessä valtauksen este. Tukes voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Esteettömyystodistus

Hakija ei ole toimittanut kaivoslain (503/1965) 8 §:n 3-kohdassa mainittua asianomaisen viranomaisen tai kahden paikalliset olosuhteet tuntevan luonnollisen henkilön antamaa todistusta siitä, että haetulla alueella ei ole kaivoslain 6.1 §:n kohdissa 3 – 9 mainittuja valtauksen esteitä. Tukes on kuitenkin jatkanut hakemuksen käsittelyä. Tukes on pyytänyt hakemuksesta lausunnon alueen kunnalta ja ELY-keskukselta. Tukes on myös pyytänyt maanomistajilta mielipiteitä hakemuksen johdosta. Lausuntojen ja mielipiteiden perusteella Tukesin on mahdollista selvittää, kohdistuuko haetulle valtausalueelle kaivoslaissa (503/1965) tarkoitettuja valtauksen esteitä.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: kulta, kupari.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on 22.5.2014 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus), asianomaisille paliskunnille ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituille tahoille.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 20.6.2014 saakka alueen kunnanvirastossa sekä Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 20.6.2014.

Kiinteistöjen omistussuhteissa tapahtuneiden muutosten vuoksi on uusille maanomistajille lähetetty ilmoitus kuulemisesta. Mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 6.11.2014.

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitettulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy valtaushakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyin määräyksin sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 9275/1	Kutuvuoma 6
2. Kaivosrekisterinumero 9275/2	Kutuvuoma 7
3. Kaivosrekisterinumero 9275/3	Kutuvuoma 8
4. Kaivosrekisterinumero 9275/4	Kutuvuoma 9
5. Kaivosrekisterinumero 9275/5	Kutuvuoma 10
6. Kaivosrekisterinumero 9275/6	Kutuvuoma 11
7. Kaivosrekisterinumero 9275/7	Kutuvuoma 12
8. Kaivosrekisterinumero 9275/8	Kutuvuoma 13
9. Kaivosrekisterinumero 9275/9	Kutuvuoma 14
10. Kaivosrekisterinumero 9275/10	Kutuvuoma 15
11. Kaivosrekisterinumero 9275/11	Kutuvuoma 16
12. Kaivosrekisterinumero 9275/12	Kutuvuoma 17
13. Kaivosrekisterinumero 9275/13	Kutuvuoma 18
14. Kaivosrekisterinumero 9275/14	Kutuvuoma 19
15. Kaivosrekisterinumero 9275/15	Kutuvuoma 20
16. Kaivosrekisterinumero 9275/16	Kutuvuoma 21

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 € ja tähän päätökseen sisältyvästä kustakin valtauskirjasta perittävä maksu on 400 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille, asianomaisille paliskunnille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla. Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistötietojärjestelmään. Lisäksi tieto päätöksestä julkaistaan Lapin Kansa -sanomalehdessä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

Valitusajaksi on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävistä maksuista valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 50 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Raisa Mohsen
lupakäsittelijä

LIITTEET

Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana julkista kuulutusta

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtaushakualueelta löytyvän kultaa ja kuparia. Otaksunta perustuu valtaushakualueella aiemmin suoritettuihin malminetsintätutkimuksiin ja koelouhinnan tuloksiin. Suoritettuja malminetsintätutkimuksia ovat mm. geokemialliset moreenitutkimukset, kallioperäkartoitus, tutkimusmontutus, geofysikaaliset tutkimukset, timantti- ja RC-kairaus sekä soijanäytteenotto.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Malminetsintätutkimusten tarkoituksena on tutkia kultaminalisaatioiden esiintymistä ja niiden laajuutta. Alustava tutkimussuunnitelma lähivuosille sisältää:

- Olemassa olevan aineiston tulkintaa. Ei ole vuodenaikaan sidonnaista.
- Geofysikaalisia mittauksia. Ei ole vuodenaikaan sidonnaista.
- Geologista kartoitusta sulan maan aikana.
- Ohuen maapeitteen alueella voidaan suorittaa tutkimusmontutusta sulan maan aikana. Tutkimusmontut täytetään tutkimusten päätyttyä.
- Potentiaalisten kultapitoisten vyöhykkeiden esiintymistä voidaan testata syväkairauksin. Ei vuodenaikaan sidonnaista.

Tutkimustulosten perusteella hakija päättää jatkotoimista, kuten mittavammista syväkairaushankkeista. Valtausvaiheen aikana saavutetut tutkimustulokset määrittelevät malminetsinnällisten jatkotoimien tarpeen. Kokonaisuutena mahdolliset maastovahingot ovat pieniä (esim. taimi- ja puustovahinkoja), ja ne korvataan lainmukaisesti täysimääräisinä maanomistajille.

Hakija pyrkii malminetsintätoimissaan minimoimaan ympäristölle aiheutuvat haitat. Esi-merkkinä mainittakoon vanhojen kulku-urien käyttäminen näytteenottoa suoritettaessa sekä tutkimuskaivantojen suunnitteleminen kuiville, ohuen maapeitteen alueille.

Valtaushakualueen länsipuolella noin kolmen kilometrin päässä sijaitsee Natura 2000 -alueeseen kuuluvat Tollovuoma-Silmäsvuoma-Mustaoja-Nunaravuoma -alueet.

Yhtiön arvion perusteella valtausvaiheen malminetsintätutkimuksilla ei ole vaikutusta Natura 2000 -alueeseen tai niihin luontoarvoihin, joita kyseisellä Natura 2000 -alueella suojellaan.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

Kittilän kunta

Hakemus kohdistuu alueelle, jossa ei ole voimassa asemakaavaa eikä oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Kaavoituksen kannalta hakemuksen johdosta ei ole huomautettavaa.

Valtauksesta ei saa olla haittaa Kuivasalmen paliskunnan poronhoidolle.

Kittilän kunnalla ei ole muuta huomautettavaa valtaushakemuksesta.

Sodankylän kunta

Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Kelujärvi-Rajala osayleiskaava. Kaavassa hakemusalueeseen kohdistuvat merkinnät: maa- ja metsätalousvaltainen alue (M) ja maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY-1) sekä suojeltujen tai silmälläpidettävien kasvien tai eläinten esiintymisalue (sl). Hakemuksen mukaiselle alueelle sijoittuu moottorikelkkareitti ja Värtsiövaaran metsäautotie.

Sodankylän kunta pyytää huomioimaan alueen erityisarvot ja moottorikelkkareitin sekä metsäautotien sijainnin. Muutoin Sodankylän kunnalla ei ole huomautettavaa valtaushakemuksesta (KaivNro 9275).

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Suojeluohjelma-alueet ja suojelualueet

Hakemuksen kohteena olevalla alueella ei sijaitse valtioneuvoston hyväksymiä luonnonsuojeluohjelmiin kuuluvia alueita eikä perustettuja luonnonsuojelualueita. Haettu valtausalue ei myöskään sijaitse valtakunnallisesti merkittävällä tai muutoin suojelulla maisema-alueella eikä alueella sijaitse perustettuja pohjavesialueita.

Valtaushakemusalue sijaitsee noin 3 kilometrin etäisyydellä Natura 2000 -alueesta. Kaikessa toiminnassa Natura 2000 -alueilla ja niiden läheisyydessä on huolehdittava siitä, ettei toimenpiteillä merkittävästi heikennetä alueen valinnan perusteena olevia luontotyyppisiä tai lajien elinympäristöjä. Merkittävän heikentymisen todennäköisyys on aina selvitettävä ja tällaisen heikentymisen vaikutukset arvioitava asianmukaisella tavalla ennen luvan myöntämistä tai suunnitelman hyväksymistä (LsL 65 §). Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan malminetsintätyöt eivät tässä tapauksessa heikennä läheisen Natura-alueen luonnonarvoja eikä luonnonsuojelulain 65 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua arviointi- ja lausuntomenettelyä siten tarvita.

Uhanalaiset ja muut huomionarvoiset lajit

Ympäristöhallinnon eliölajit -tietojärjestelmän mukaan (18.6.2014) haetulla malminetsintäalueella (Kutuvuoma 9, luoteisreunalla) on tiedossa oleva lapinleinikin (*Ranunculus lapponicus*) esiintymä.

Lapinleinikki on luonnonsuojeluasetuksen (160/1997) liitteen 3 (a) mukaisesti koko maassa rauhoitettu kasvilaji sekä EU:n luontodirektiivin liitteiden II (b) ja IV (b) kasvilaji.

Luonnonsuojelulain (1096/1996) 49§ ja 42§ mukaan luontodirektiivin liitteiden II (b) ja IV (b) kasvien vahingoittaminen tai hävittäminen on kielletty. Rauhoitetun kasvin tai sen osan

poimiminen, kerääminen, irtileikkaaminen, juurineen ottaminen tai hävittäminen on kielletty.

Luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi luontodirektiivin liitteiden II (b) ja IV (b) kasvilajit ja luonnonsuojeluasetuksen (2009/714) liitteen 3 (a) rauhoitetut kasvilajit ja luonnonsuojeluasetuksen (2005/913) liitteen 4 uhanalaiset ja erityisesti suojeltavat lajit tulee ottaa huomioon tutkimustoiminnassa niin, että ne eivät vahingoitu tai vaarannu näytteenotossa, liikkumisessa tai laitteita siirrettäessä tai käytettäessä. Käytännössä tämä tarkoittaa, että tehtävien kairausten ja maaperän näytteenottoaikat tulee kesäkaudella inventoida ja merkitä, jotta voidaan varmistaa, ettei ko. kohdalla ole uhanalaisien lajien esiintymiä.

Haetulla valtausalueella ei ole tiedossa olevia suurten petolintujen pesäreviirejä.

Muuta

Lapin ELY-keskus toteaa, että kaikessa toiminnassa tulee välttää turmelemasta alueen luontoa enempää kuin tutkimusten tekemiseksi on välttämätöntä. Tutkimusten jälkeen maastoon jätetyt jäljet tulee entisöidä mahdollisimman hyvin.

Sattasniemen paliskunta

Paliskunta suorittaa ettotöitä ja porojen kokoamista sekä paimentamista syyskuun alusta helmikuun loppuun alueella. Tällöin siellä ei saa olla mitään toimintaa, joka häiritsee poronhoitotöitä. Valtauksen läpi kulkee paliskuntien välinen raja-aita, joka on pysyttävä ehjänä, eikä uusia reikiä aitaan saa tehdä, eli käytettävä valmiita veräjiä ja sulkea ne aina liikuttaessa. Alueella hoidetaan ja vasotetaan poroja talven ja kevään aikana mikä on otettava huomioon etsinnöissä.

Ennen kenttätöiden aloittamista on sovittava etsintöjen etenemisestä paliskunnan kanssa.

Eikä ole suotavaa jättää törröttäviä poraputken päitä maahan ilman näkyviä ja pitkäaikaisia merkkejä. On ollut vaaratilanteita ja kelkkoja/mönkijöitä on särkynyt poraputkien takia.

Mahdollisista vahingoista porotaloudelle tulee suorittaa korvaus paliskunnalle.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

Metsähallitus

Yleisperiaatteet

Metsähallitus pitää tärkeänä, että valtausalueiden tutkimustoiminnassa otetaan huomioon alueiden maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot mahdollisimman hyvin. Tietoja Metsähallituksen mailla olevista arvokkaista, huomioon otettavista kohteista löytyy esim. Suomen ympäristökeskuksen uhanalaisrekisteristä ja Museoviraston muinaismuistorekisteristä. Koska näistä virallisista rekistereistä ei löydy kaikkia Metsähallituksen mailla sijaitsevia luonto- ja kulttuuri-kohtetietoja, Metsähallitus edellyttää, että kaivosyhtiön tulee olla yhteydessä myös suoraan Metsähallitukseen. Samassa yhteydessä voidaan yhteisesti käydä läpi kaivosyhtiön laatima tutkimussuunnitelma ja näin yksityiskohtaisesti varmistaa, että metsälain 10 §:n, luonnonsuojelulain ja muinaismuistolain määrittelemät arvokkaat luonto- ja kulttuurikohteet säilyvät mahdollisimman hyvin. Vähimmäisedellytys on, että toimijalla on tieto olemassa olevista kohteista ja lisäksi kyky tunnistaa mahdolliset uudet kohteet maastossa.

Metsälakikohteet

Hakemusalueilla Kutuvuoma 8, 9, 11 ja 21 on metsälakikohteita. Metsälakikohteet ovat metsälain 10 §:n mukaisia metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamisen kannalta erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Metsälakikohteilla on mm. lehtoja ja puroja sekä niiden lähiympäristöjä. Mikäli tutkimustoimintaa on tarkoitus harjoittaa ao. kohteilla, tulee se tapahtua metsälain määrittelemällä tavalla.

Moottorikelkkailureitti

Hakemusalueilla Kutuvuoma 9, 10, 11 ja 14 sijaitsee moottorikelkkailureitti. Edellä mainittu reitti on virallinen moottorikelkkailureitti. Mikäli tutkimustoiminnassa on tarvetta käyttää reittialuetta, tulee toiminnanharjoittajan olla etukäteen yhteydessä reitin ylläpitäjään eli Sodankylän kuntaan.

Kulttuuriperintökohteet

Hakemusalueilla Kutuvuoma 11, 12, 15 ja 21 on kulttuuriperintökohteita. Edellä mainittuja kohteita ei saa vahingoittaa eikä tuhota tutkimustöiden yhteydessä.

Kasvit ja luontotyytit

Hakemusalueella on lapinleinikin (*Ranunculus lapponicus*) esiintymä. Lapinleinikki on luontodirektiivin laji/ rauhoitettu. Tutkimustoimia tulee välttää lapinleinikin esiintymäalueella. Alueen lähteiköistä osa voi olla huurresammallähteikköjä, joten toimintaa lähteikköalueilla tulee välttää. Huurresammallähteet ovat harvinaisia. Luontodirektiivissä huurresammallähteet on määritelty ensisijaisen tärkeiksi luontotyypeiksi. Tarkemmat tiedot saa Lapin ELY-keskukselta.

Kelujärvi-Rajala osayleiskaava

Osa hakemusalueesta sijoittuu Kelujärvi-Rajala osayleiskaavan MY-alueelle. Mikäli valtausoikeus myönnetään haetuille alueille, niin tutkimustoiminta tulee tapahtua kaavamääräyksiä noudattaen.

Vahinkojen ehkäiseminen ja korvaukset metsätalousmaalla

Tutkimustoiminta tulee suunnitella siten, että puustolle ja taimikoille aiheutuvat vahingot olisivat mahdollisimman vähäisiä. Metsähallituksen tieverkostoa käytettäessä tulee huomioida tiestön kunto-tilanne. Tiestön kuntoon ja käytettävyyteen vaikuttaa mm. kevään ja kovien sateiden aiheuttama kelirikko. Lisäksi tulee varmistaa siltojen kantavuudet. Tarvittaessa lisätietoja edellä mainituista asioista saa Kittilän kunnan alueella olevista kohteista Metsähallituksen Länsi-Lapin metsätiimiltä ja Sodankylän kunnan osalta Metsähallituksen Keski-Lapin metsätiimiltä. Toiminnanharjoittajan tulee kaikilta osin vastata aiheuttamistaan vahingoista.

Turvallisuuden parantaminen

Mikäli tutkimusalueella suoritetaan sellaisia syväkairauksia, joista kairauksien jälkeen jää maastoon pysyvästi maanpäällisiä metallisia tai muovisia maaputkia, Metsähallitus edellyttää, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpataan. Vähän lumen aikana putket ovat vaarallisia mm. moottorikelkkailijoille. Maanpäällisistä putkista voi aiheutua vahinkoja myös metsäkoneille ja muille maastoajoneuvoille. Esimerkiksi metsäkoneiden renkaat rikkoontuvat osuessaan maaputkienpäihin. Edellä mainitulla toimenpiteellä parannetaan maaston muiden käyttäjien turvallisuutta ja estetään materiaalivahinkoja. Metsähallitus katsoo, että valtaaja on kaikilta osin vastuussa näistä vahingoista Metsähallitukselle ja kolmannelle osapuolelle.

Metsähallituksen oman toiminnan vaatimukset

Metsähallitus korostaa, että tässä lausunnossa esitetyt ympäristönäkökohdat ovat sellaisia, jotka Metsähallitus ottaa itsekkin huomioon omassa toiminnassaan. Metsähallitus on sitoutunut näihin periaatteisiin lakisääteisen veloitteen lisäksi mm. omassa sertifioidussa ympäristö- ja laatujärjestelmässään. Näin ollen Metsähallitus ei edellytä valtausoikeuden hakijalta enempää kuin mitä Metsähallitus vaatii omalta toiminnaltaan.

Hakijan vastineSodankylän kunnan lausunto 19.6.2014

Hakija ottaa toiminnassaan huomioon alueen kaavoituksen sekä moottorikelkkareitin ja metsäautoteiden sijainnit.

Kittilän kunnan lausunto 23.6.2014

Hakija kunnioittaa kaikessa tutkimustyössä paliskunnan alueen poronomistajien (paliskunnan osakkaat) poronhoito-oikeutta. Ennen tutkimustyön aloittamista hakija on yhteydessä paliskunnan hallituksen puheenjohtajaan (poroisäntä).

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto 18.6.2014

Hakija pyrkii malminetsintätoimissaan minimoimaan mahdolliset ympäristölle aiheutuvat haitat mm. käyttämällä mahdollisuuksien mukaan alueella jo olevia kulku-uria.

Metsähallituksen lausunto 10.6.2014

Hakija pyrkii malminetsintätoimissaan minimoimaan mahdolliset ympäristölle aiheutuvat haitat mm. käyttämällä mahdollisuuksien mukaan alueella jo olevia kulku-uria.

Maaputket katkaistaan läheltä maan pintaa. Hakija huolehtii siitä, ettei tutkimustoiminnan liikenne heikennä Metsähallituksen tiestön kuntoa. Hakija suorittaa täyden korvauksen mahdollisesta vahingosta ja haitasta.

Hakija ottaa toiminnassaan huomioon moottorikelkkareitin sijainnin.

Hakija ottaa toiminnassaan huomioon kulttuuriperintökohteet eikä vahingoita tai tuhoa niitä tutkimustoimien yhteydessä.

Sattasniemen paliskunnan lausunto 20.6.2014

Hakija kunnioittaa kaikessa tutkimustyössä paliskunnan alueen poronomistajien (paliskunnan osakkaat) poronhoito-oikeutta.

Ennen tutkimustyön aloittamista hakija on yhteydessä paliskunnan hallituksen puheenjohtajaan (poroisäntä).

Hakija ottaa toimissaan huomioon paliskuntien välisen raja-aidan. Hakija katkaisee maaputket läheltä maanpintaa. Hakija suorittaa korvaukset lain edellyttämällä tavalla.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (621/2011) 178.2 §:ssä säädetään, että tämän lain voimaan tullessa vireillä olevissa asioissa noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei kaivoslain (621/2011) 19 luvussa toisin säädetä.

Kaivoslain (503/1965) 4.1 §:n mukaan sen, joka haluaa käyttää lain mukaista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määrittämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei lain 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä ole.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisenä ja selvittämättömänä hylätä. Hakija voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain (434/2003) 22 § täydentää kaivoslain (503/1965) 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa (503/1965) säädetyt edellytykset.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voidaan käsitellä yhdellä kertaa.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus lain 3 luvussa säädettyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen ulkopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Luonnonsuojelulain määräykset sekä Natura 2000 -verkostoon liittyvät alueet

Kaivoslain (503/1965) 71.2 §:n mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain (1096/1996) 4, 9, 39, 42, 47–49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Valtausalue sijaitsee noin 3 kilometrin etäisyydellä Natura 2000 -alueesta. Hakemuksen sekä saatujen lausuntojen ja mielipiteen perusteella voidaan arvioida, kun otetaan annetut lupamääräykset huomioon, etteivät tutkimukset edellytä luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitetun arviointi- ja lausuntomenettelyn suorittamista.

Kaavoitustilanne

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdan (1102/2000) mukaan valtausta ei saa suorittaa (valtauksen esteet) ilman erityistä syytä asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella, jos kunta vastustaa sitä alueiden käyttöön liittyvästä pätevästä syystä.

Kaivoslain (503/1965) edellä tarkoitettua muutosta (1102/2000) koskeviin esitöihin (HE 148/2000 vp) kirjattujen yleisperustelujen mukaan lainmuutoksen tarkoituksena on parantaa kunnan mahdollisuuksia vaikuttaa maankäytön suunnitteluun.

Sodankylän kunnan alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Kelujärvi-Rajala osayleiskaava. Kaavassa haettuun valtausalueeseen kohdistuvat seuraavat merkinnät: maa- ja metsätalousvaltainen alue (M) ja maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY-1) sekä suojeltujen tai silmälläpidettävien kasvien tai eläinten esiintymisalue (sl).

Sodankylän kunta ei ole vastustanut valtausoikeuden myöntämistä alueiden käyttöön liittyvästä pätevästä syystä oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella, joten valtaukselle ei ole kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdassa tarkoitettua estettä. Alueelle osoitettujen suojeluarvojen osalta viitataan tämän päätöksen lupamääräyksiin.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja niiden perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa viisi (5) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä.

Hakijalla on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaololle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään. Kaivoslain (621/2011) 180.2 §:ssä olevan siirtymäsäännöksen mukaan valtausoikeuden voimassaolon jatkamiseen sovelletaan, mitä lain 61, 66 ja 72 §:ssä säädetään malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta. Kaivoslain (621/2011) 66 §:n 2 momenttiin perustuvan kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.1 §:n mukaan hakemus luvan voimassaolon jatkamiseksi tulee toimittaa kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen valtausoikeuden voimassaolon päättymistä.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinomismahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12.3 §:n rajoite koskien valtausalueella louhittujen kaivoskivennäisten hyväksi käyttämistä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomistajille suoritetusta ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei valtauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179.2 §:n mukaisesti.

4. Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 15.3 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on valtausalueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan oikeussuojan kannalta keskeinen. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvästä ja ohimenevästä vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 § koskien ilmoitusta malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista.

5. Valtaajan on ilmoitettava alueen paliskunnalle tutkimustöistä ja niiden aikataulusta sekä muusta alueiden käytöstä ennen tutkimustöiden aloittamista.

Perustelut: Poronhoitolain (848/1990) 2.2 §:n nojalla laissa tarkoitettulla poronhoitoalueella ei saa valtion maata käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle. Tämän päätöksen mahdollistamassa tutkimustyössä ei voida katsoa käytettävän maata sillä tavoin, että siitä aiheutuu poronhoitolain 2.2 §:ssä tarkoitettulla tavalla huomattavaa haittaa poronhoidolle. Jotta paliskunta voisi kuitenkin tuoda valtaajan tietoon tarpeelliset poronhoitoon liittyvät seikat sekä toisaalta tarkkailla tutkimustoimenpiteistä poronhoidolle mahdollisesti aiheutuvia vahinkoja, liitetään päätökseen valtaajalle määräys antaa paliskunnalle tieto tutkimusten aikataulusta ja alueiden käytöstä.

6. Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Selvityksen tulee sisältää tiedot käytetyistä tutkimus- ja työmenetelmistä sekä yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja niiden pääasiallisista tuloksista. Kalenterivuosi-kohtaisen selvityksen jättämisen ajankohta ilmenee kulloisestakin kaivosviranomaisen raportointia koskevasta ohjeesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään lain 179.3 §:ssä tarkoitetun siirtymäsäännöksen myötä. Lainkohdan nojalla asiasta on säädetty tarkemmin kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 4 §:ssä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita yksityiskohtaisemmin raportoinnin muodosta ja ajankohdasta Tukesin internet-sivuilla julkaistavassa ohjeessa.

7. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun. Lisäksi ilmoitus on tehtävä asianomaiselle paliskunnalle.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

8. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden (6) kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoa-aineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

9. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain (527/2014) 16 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain (646/2011) 28 §:n nojalla valtaajan on järjestettävä jätehuolto sekä noudattaa, mitä jätelain 29 §:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 72 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty ympäristöön jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. Jätelain 73 §:n nojalla roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

10. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairausten osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpa- taan.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten kuin kaivoslain (503/1965) 12.2 § edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa, jonka mukaan valtaajan on luovuttuaan valtauksesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon.

11. Jos valtaaja aikoo valtauksen voimassaoloaikana suorittaa koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, on valtaajan ilmoitettava tästä etukäteen kaivosviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteen aloittamista. Kaivosviranomaisen voi valvontaa varten ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska valtaaja ei ole esittänyt kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4-kohdan mukaista tutkimussuunnitelmaa niin yksityiskohtaisesti, että valtausoikeudesta päätettäessä olisi mahdollista arvioida kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaisen valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimustoimenpiteiden tarpeellisuutta tutkimustyön tavoitteiden kannalta, liitetään päätökseen määräys toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus ennen ryhtymistä lain 12 §:ssä sallittuihin, mutta vaikutuksiltaan tavanomaisia tutkimustoimenpiteitä merkittävämpiin toimenpiteisiin. Tällä varmistetaan sen selvittäminen, onko hankkeesta tarpeen suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 4 §:n nojalla ympäristövaikutusten arviointimenettely tai edellyttääkö hanke ympäristönsuojelulain (527/2014) 119 §:ssä tarkoitettua koetointailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla kaivosviranomaisen on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

12. Valtaajan on Kutuvuoma 9 -valtausalueen osalta ennen tutkimustoimenpiteiden aloittamista toimitettava yksityiskohtainen tutkimussuunnitelma ELY-keskukselle ja tiedoksi kaivosviranomaiselle. Valtaajan on samalla neuvoteltava ELY-keskuksen kanssa tutkimustoimenpiteistä sen varmistamiseksi, ettei tutkimuksista aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä luonnonsuojelulain (1096/1996) 42.2 §:n tai luontodirektiivin liitteen IV (b) kasvilajeja koskevien Suomea velvoittavien säännösten nojalla.

Perustelut: ELY-keskuksen lausunnon mukaan Kutuvuoma 9 -valtausalueen luoteisreunalla on lapinleinikin esiintymä. Kyseinen laji on koko maassa rauhoitettu ja luontodirektiivin liitteen IV (b) suojelua vaativa laji, ja sitä koskevat luonnonsuojelulain (1096/1996) 42.2 §:n mukaiset rauhoitusmääräykset, jotka sisältävät muun ohella lajin yksilöiden hävittämiskiellon.

Lausunnossa mainittujen seikkojen vuoksi valtaajalle on tarpeen antaa määräys toimittaa tutkimussuunnitelma sekä olla yhteydessä ELY-keskukseen, jotta ELY-keskus voi tarvittaessa ohjata valtaajaa tutkimustoimenpiteiden suorittamisessa, puuttua tutkimustoimenpiteiden laatuun luonnonsuojelulain nojalla tai esittää kaivosviranomaiselle lupamääräysten tarkistamista.

Tutkimussuunnitelmasta neuvotellessa on mahdollista ohjata valtaajaa ottamaan huomioon myös Metsähallituksen mainitsemat lähteikköalueet, joista osa voi olla harvinaisia huurresammallähteikköjä.

13. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista etsintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat veloitteet, rajaukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja mielipiteessä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä. Lisäksi todetaan, että

- moottorikelkkailureittiä ja metsäautotietä ei ole pidettävä kaivoslain (503/1965) 6 §:n tarkoituksena maanteinä, jotka olisivat valtauksen esteitä. Asiassa on otettava huomioon myös, että valtaajan on suoritettava tutkimustoimenpiteet kaivoslain 12 §:n mukaan vahinkoa ja haittaa välttämällä. Asiassa viitataan myös määräykseen 4, jossa määrätään, että myös muille oikeudenhaltijoille on ilmoitettava etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa.
- valtausalueella toimimisen sekä jälkitoimenpiteiden ja kairausjälkien osalta viitataan edellä tässä päätöksessä olevaan kohtaan "Yleisperustelut" ja lupamääräyksiin 7, 9, 10 ja 13. Lisäksi tässäkin on huomattava, että valtaaja on suoraan kaivoslain (503/1965) nojalla velvollinen suorittamaan tutkimustyöt siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa. Aiheutunut vahinko ja haitta on kaivoslain (503/1965) 15 §:n nojalla korvattava täysimääräisesti.
- tutkimustyön ei katsota vaikuttavan poronhoitolain 53 §:ssä tarkoitetulla tavalla olennaisesti poronhoidon harjoittamiseen. Päätöksessä tarkoitetun tutkimustyön toteuttaminen ei vaikuta poronhoitolain 3 §:ssä tarkoitettuun poronhoidon harjoittamisoikeuteen. Tämän päätöksen määräys 5 velvoittaa valtaajan olemaan yhteydessä paliskuntaan ennen tutkimustöiden aloittamista, jolloin paliskunnan on mahdollista neuvotella valtaajan kanssa tutkimustöiden ajankohdasta, huomioon otettavista poronhoitotöistä ja mm. paliskuntien välisen raja-aidan huomioon ottamisesta sekä mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen korvaamisesta.
- Metsähallituksen esille tuomat seikat on otettu huomioon mm. lupamääräyksillä 4 ja 10. Valtaajan ottaessa yhteyttä maanomistajiin (lupamääräys 4) on mahdollista ottaa huomioon alueen puusto ja käytettävät kulkureitit sekä teiden kunto. Lupamääräyksellä 10 varmistetaan, että kairausputkista aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Metsähallituksen mainitsemia metsälakikohteita valtausalueilla Kutuvuoma 8, 9, 11 ja 21 koskevaa erillistä lupamääräystä ei ole tarpeen antaa. Valtaajan on muutoinkin otettava huomioon lupamääräyksen 13 mukaisesti myös muu lainsäädäntö. Siten valtaajan tulee mm. turvata metsälain (1093/1996) mukaisten erityisen tärkeiden elinympäristöjen säilyminen, eikä valtausoikeuden nojalla saa hävittää esim. vesilaissa (587/2011) tarkoitettuja vesiluontotyyppisiä. Myös nämä seikat on mahdollista ottaa esiin lupamääräyksen 4 mukaisen ilmoitusmenettelyn yhteydessä.

sä, jolloin Metsähallitus voi antaa valtaajalle tarvittavaa ohjausta. Tällöin on mahdollista varmistaa, että valtaaja noudattaa mainituilla metsälakikohteilla tarvittavaa varovaisuutta tutkimustöissään ja neuvotella toimintatavoista, joilla valtaaja ottaa huomioon kohteiden erityispiirteet metsälain mukaisesti.

Kaivoslaissa (503/1965) on lueteltu tyhjentävästi ne seikat, jotka ovat sellaisia malminetsinnän esteitä, joiden käsillä ollessa valtausoikeutta ei voida myöntää. Soveltuvien osin esteille on laissa määritelty myös suoja-alueet. Kulttuuriperintökohteet eivät sisälly tähän estelistaukseen. Sen vuoksi valtausoikeus tulee myöntää myös em. kohteita sisältäville alueille. Kaivoslain mukaan malminetsintätyöt on kuitenkin aina suoritettava mahdollisimman vähän haittaa tuottavalla tavalla. Lupamääräykseen 4 viitaten Metsähallituksen on mahdollista antaa valtaajalle tarvittavaa ohjausta valtausalueilla Kutuvuoma 11, 12, 15 ja 21 sijaitsevien kulttuuriperintökohteiden huomioon ottamiseksi. Valtaaja on myös vastineessaan todennut ottavansa toiminnassaan huomioon kulttuuriperintökohteet siten, ettei niitä vahingoiteta tai tuhota tutkimustoimien yhteydessä.

kaivosviranomaisen on käyttänyt sille annettua harkintamahdollisuutta poiketa viiden vuoden aikarajasta, joka on määrätty edellisen valtausoikeuden raukeamisen ja uuden valtausoikeuden myöntämisen väliseksi ajaksi.

Koska kyseessä on tutkimusvaihe, ei mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia käsitellä tässä päätöksessä. Valtausalue on rajattu kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 6-kohdan mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (503/1965)
 Kaivoslaki (621/2011)
 Kaivosasetus (663/1965)
 Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)
 Luonnonsuojelulaki (1096/1996)
 Hallintolaki (434/2003)
 Jätelaki (646/2011)
 Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
 Työ- ja elinkeinoministeriön asetus maksullisista suoritteista (1217/2010)
 Poronhoitolaki (848/1990)
 Metsälaki (1093/1996)
 Vesilaki (587/2011)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **22.12.2014**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriin ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeus-hallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Isokatu 4, 90100 Oulu

postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

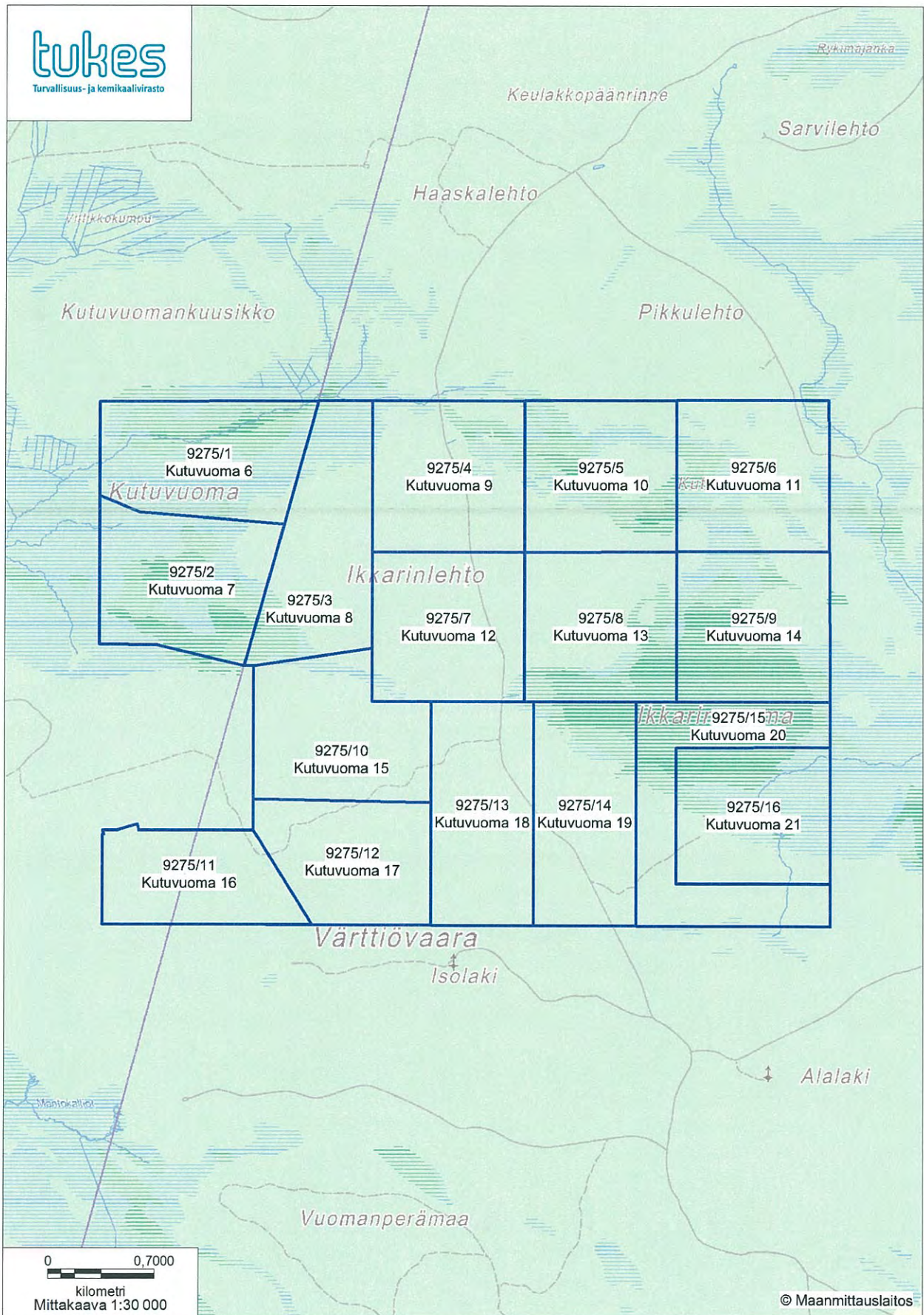
puhelin: 029 56 42800

telekopio: 029 56 42841

sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

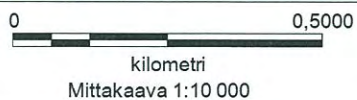
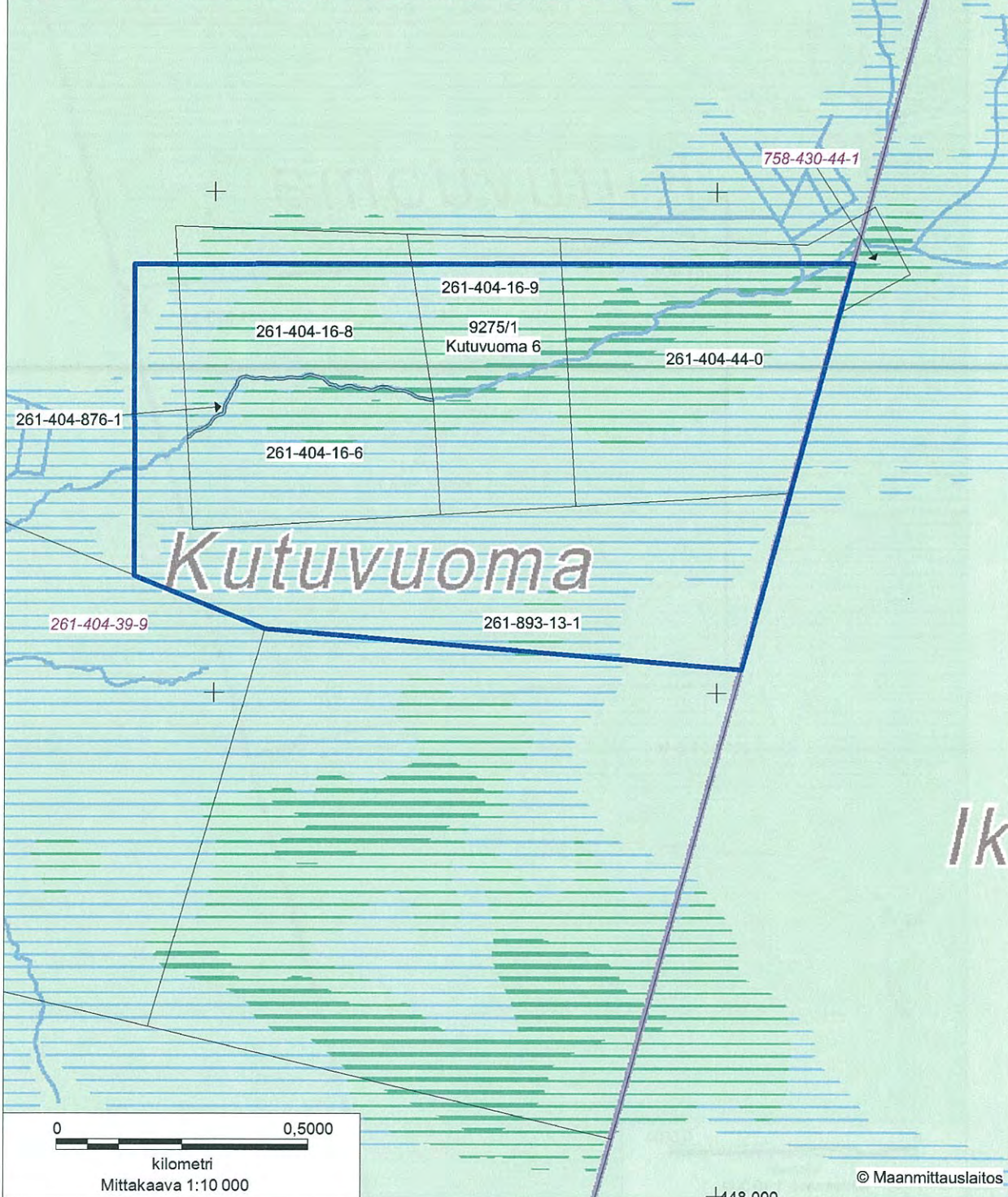
Lista asianosaisista

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

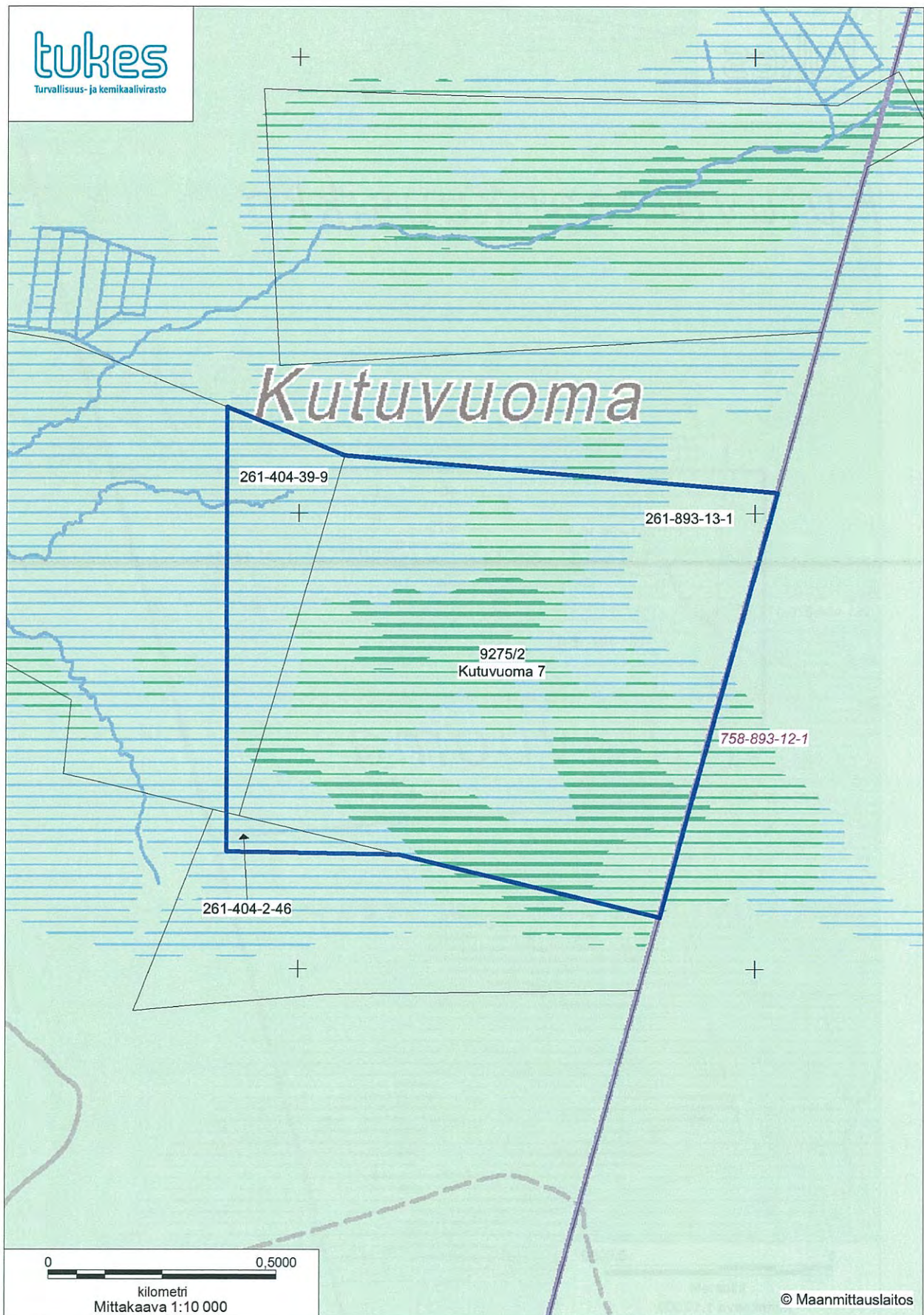

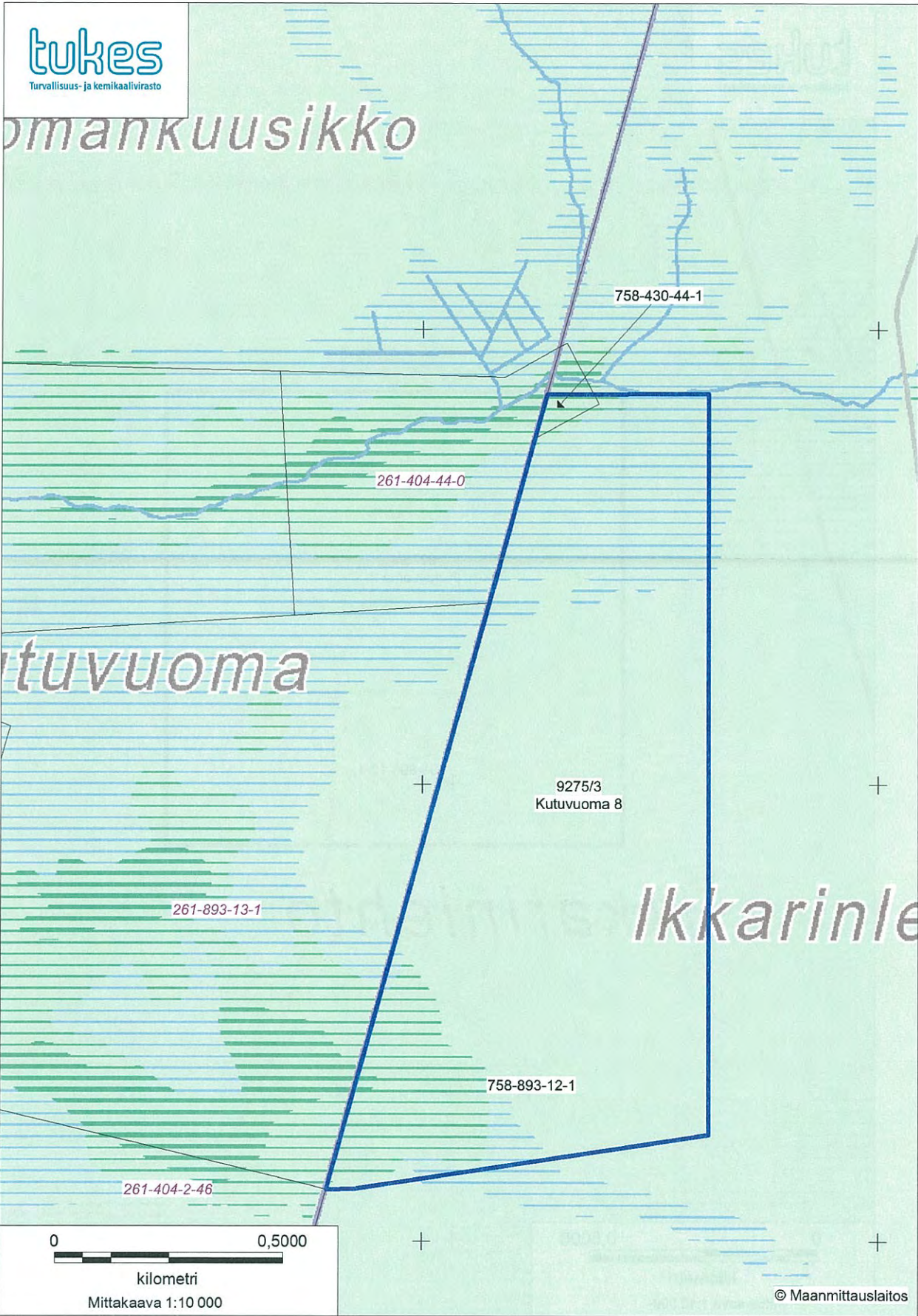
Kutuvuomankuusikko

© Maanmittauslaitos

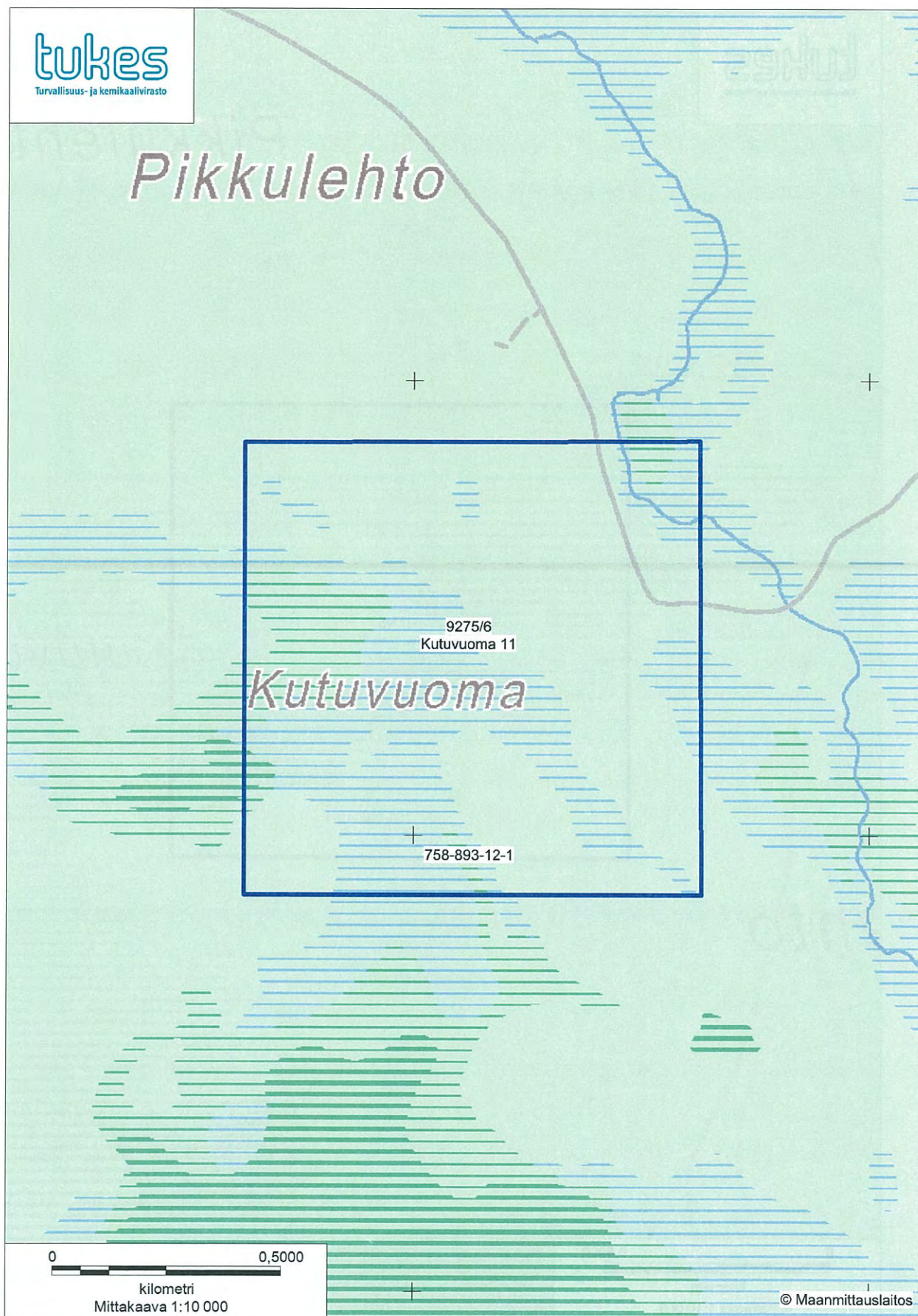
+448 000

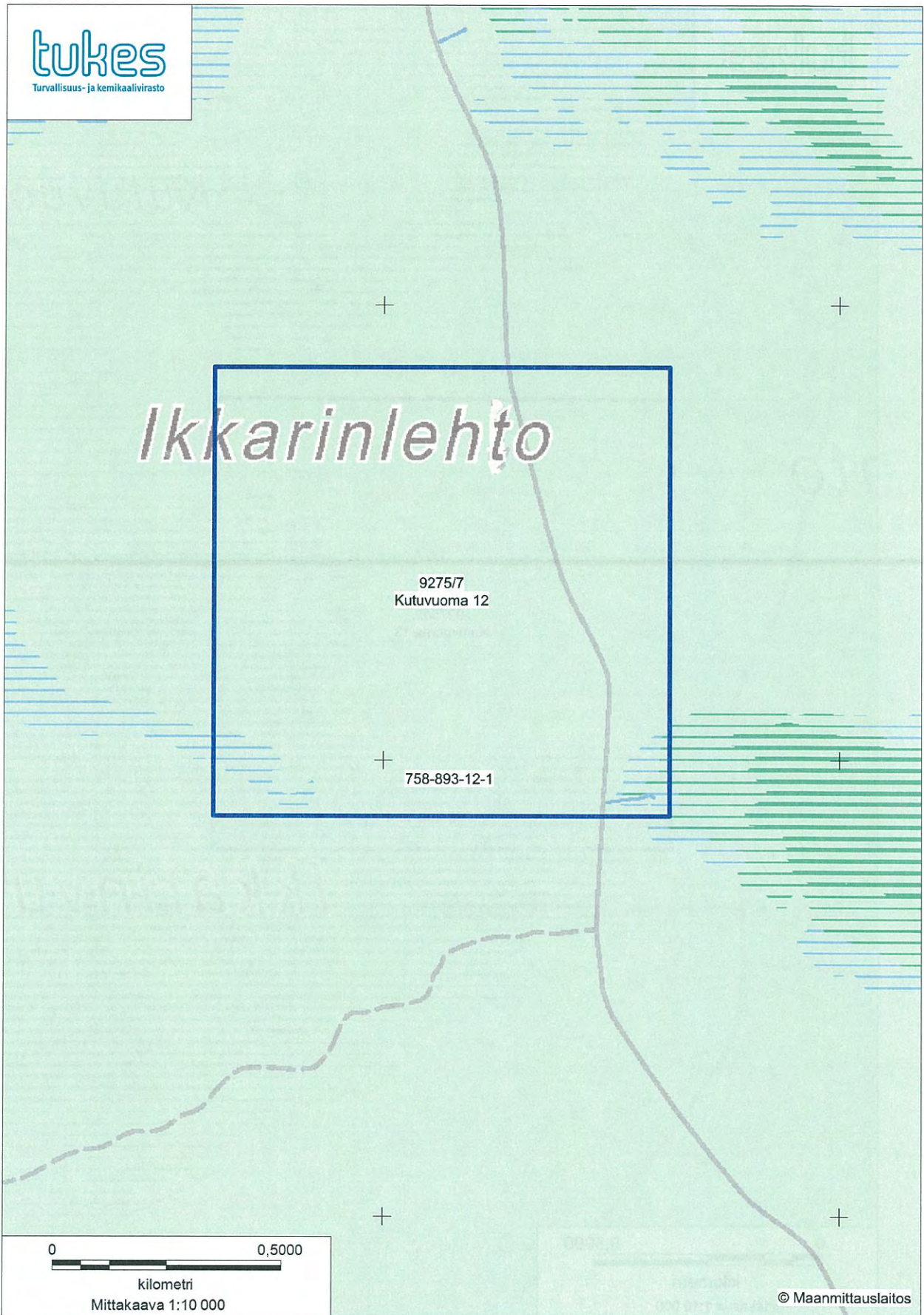

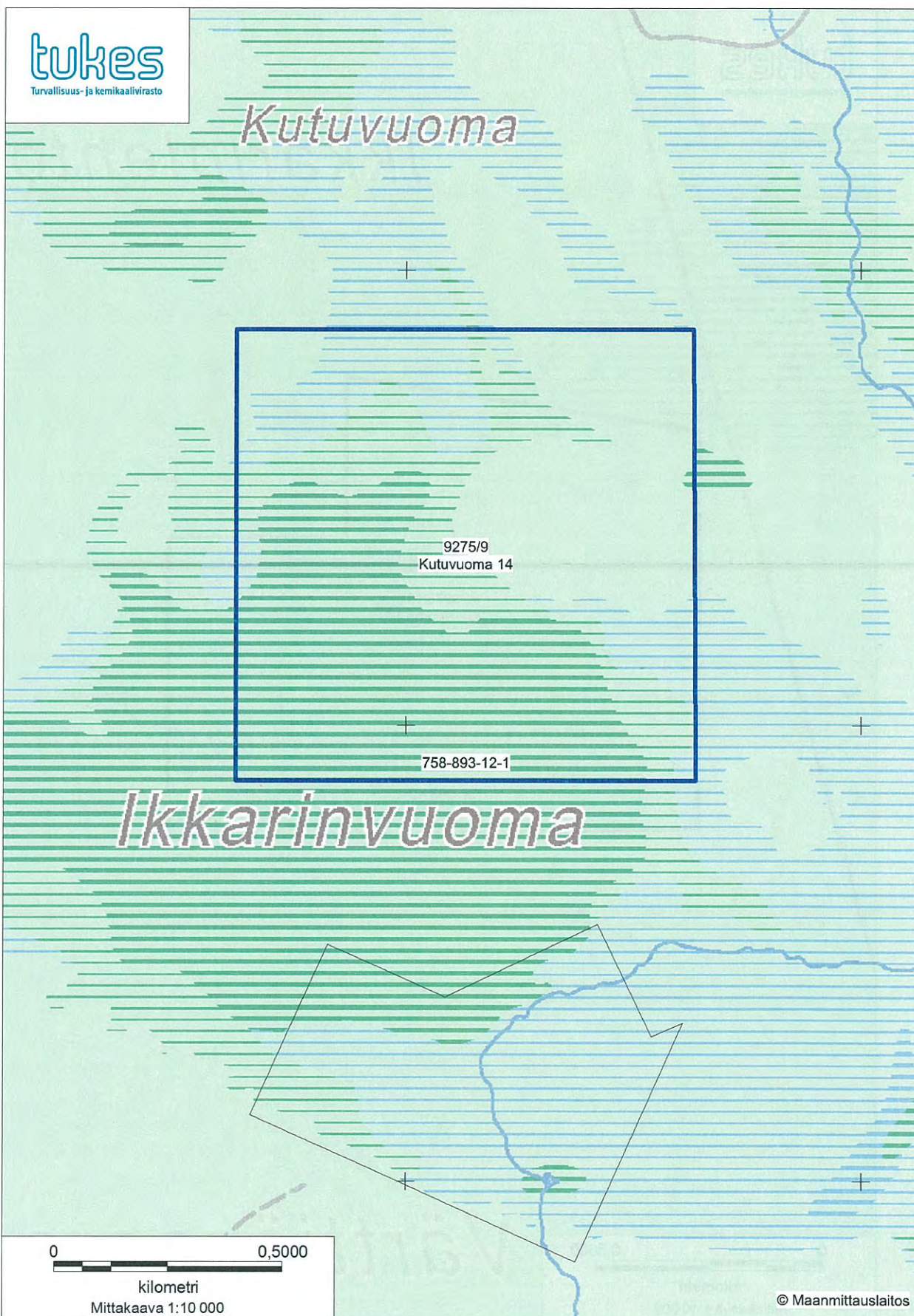

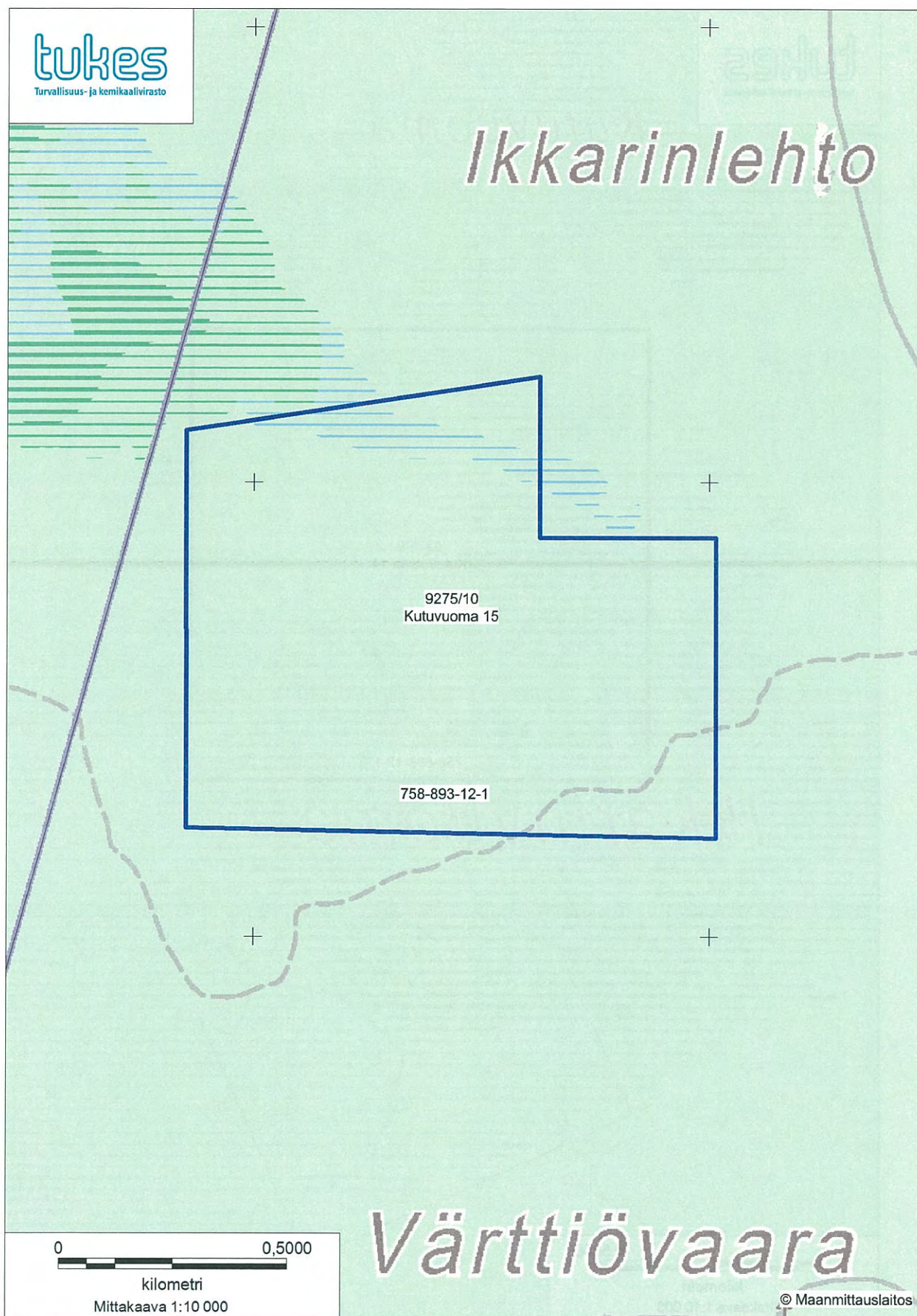

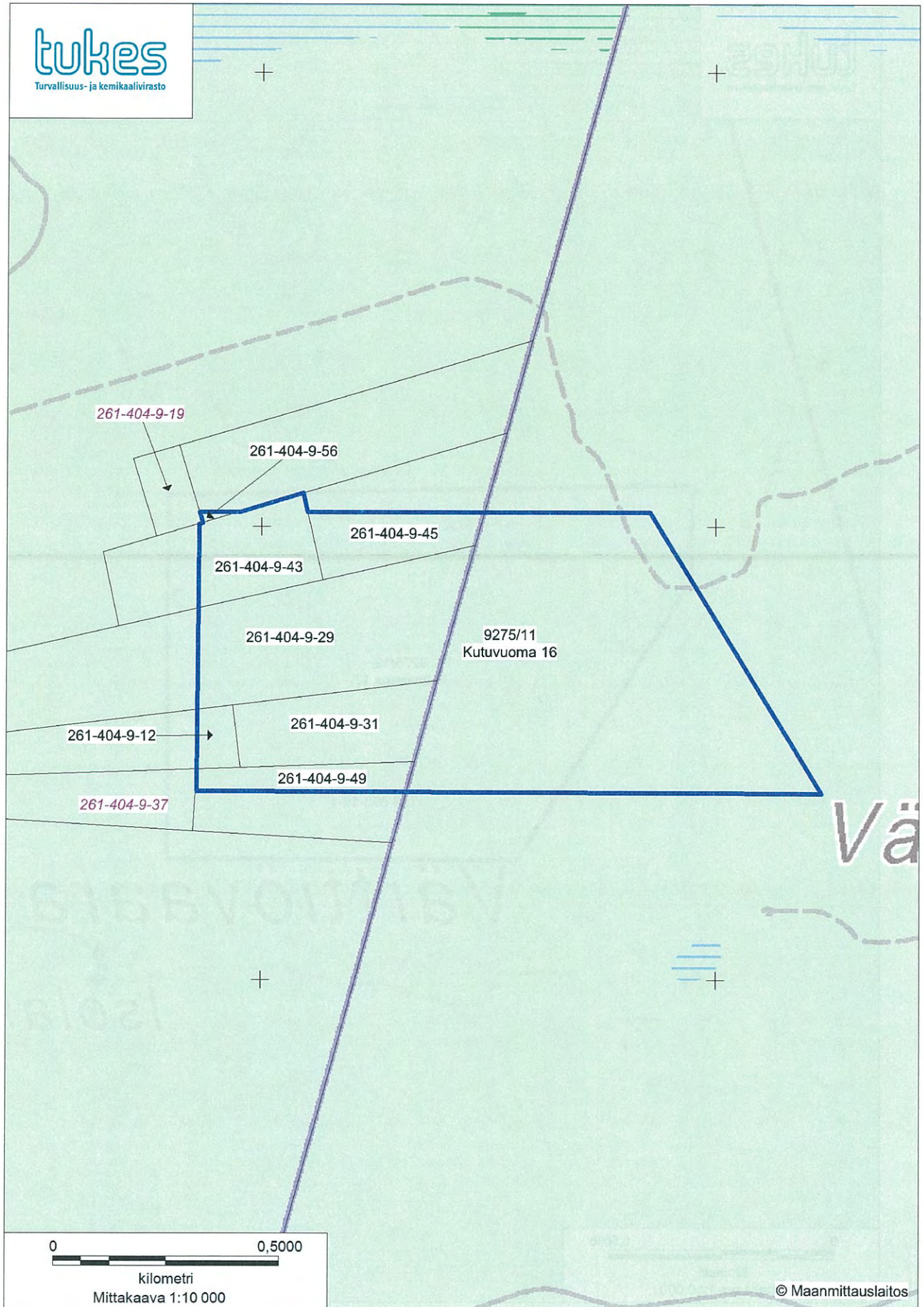

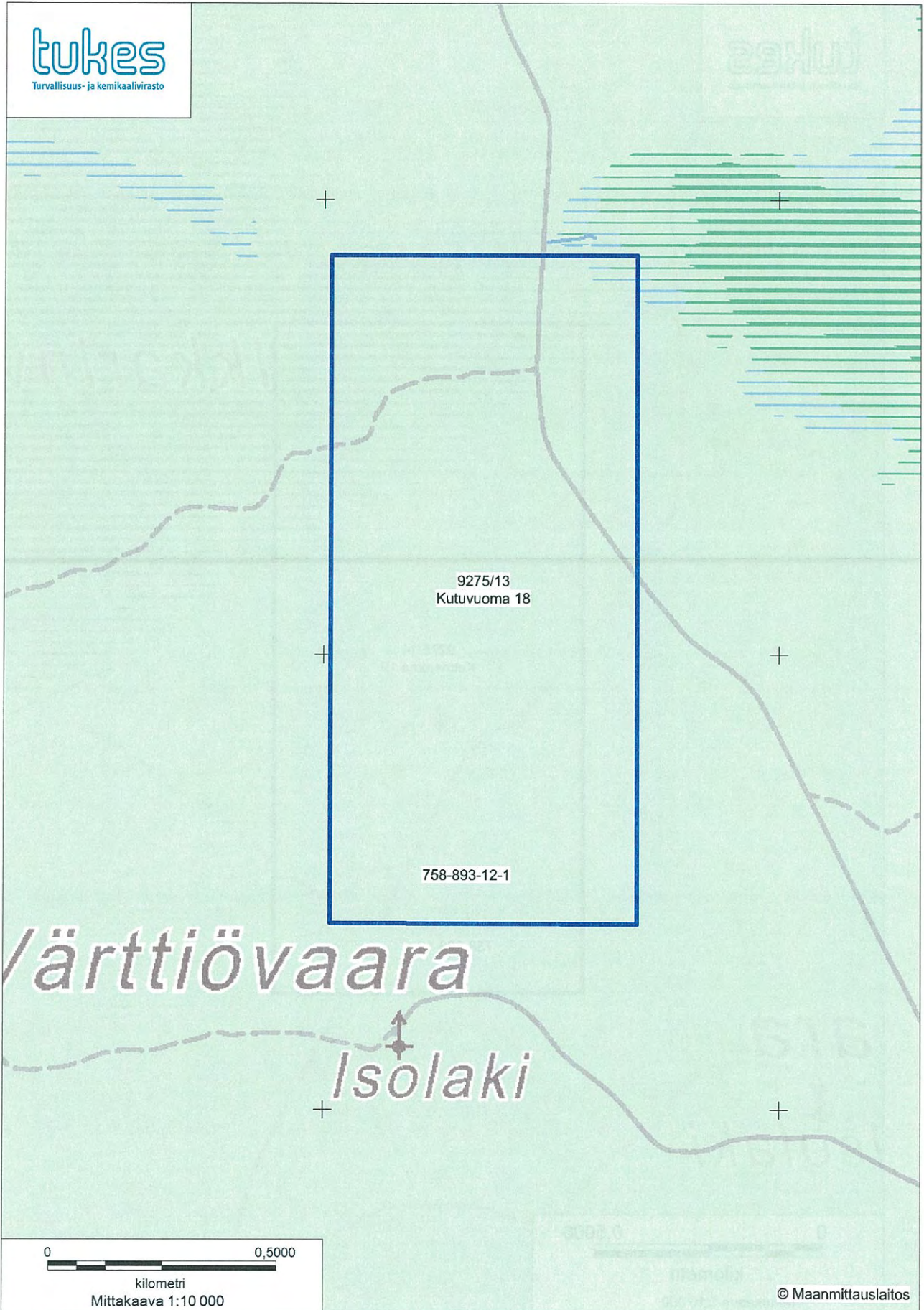

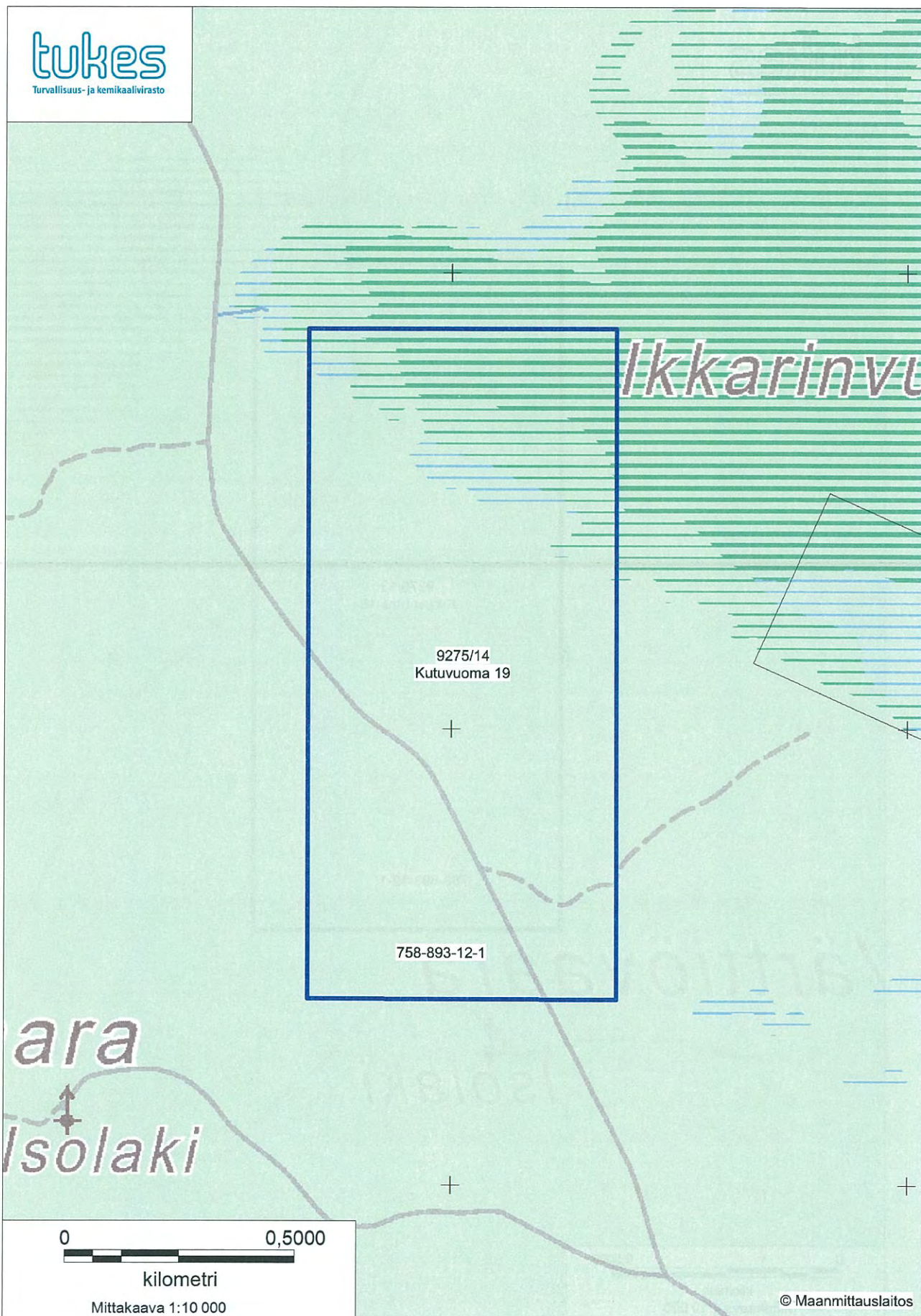

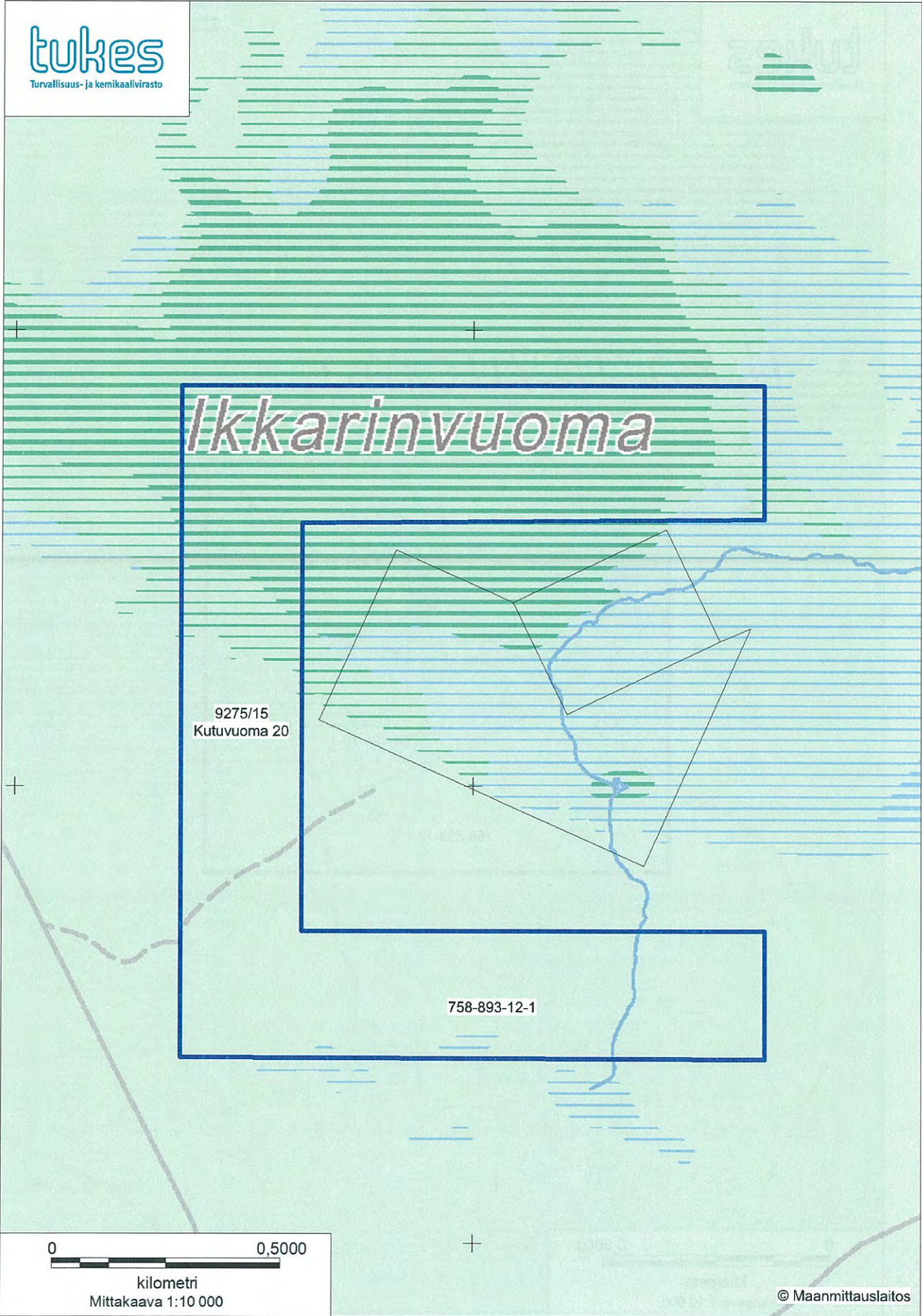

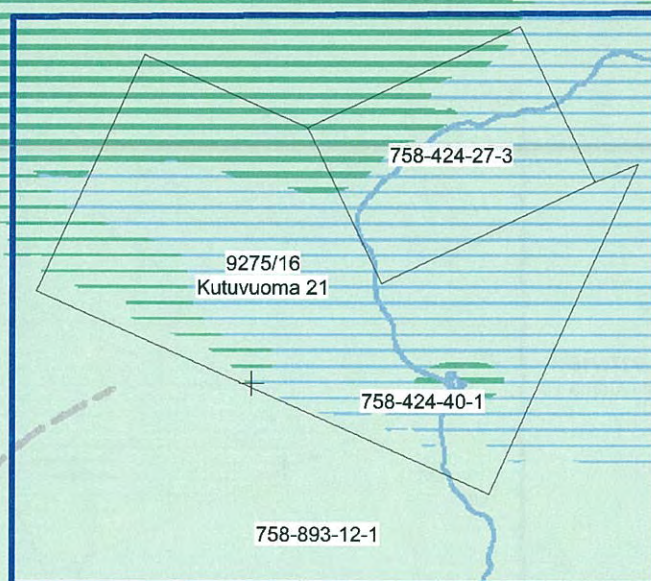

Ikkarinvuoma

0 0,5000

kilometri

Mittakaava 1:10 000

© Maanmittauslaitos